

Online: Stanford Encyclopedia of Philosophy

Jacob van Sluis j.van.sluis@ub.rug.nl

De Stanford Encyclopedia of Philosophy heeft wereldwijd aan gebruikers een oproep laten uitgaan om een vrijwillige financiële bijdrage. Het is een via internet vrij toegankelijk en hoogwaardig naslagwerk, dat steunt op vrijwillige bijdragen van auteurs en anderen. De opzet is om dit in stand te houden zonder tussenkomst van een commerciële uitgever. De koepelorganisatie voor de samenwerkende wetenschappelijke bibliotheken in Nederland, de UKB, heeft onlangs besloten om namens de Nederlandse gebruikers daartoe een éénmalige donatie te verstrekken.

De Stanford Encyclopedia of Philosophy (afgekort: SEP) is een hoogwaardig naslagwerk voor de wijsbegeerte, waarbij elk lemma aan een streng redactieproces onderworpen wordt, met z.g. peer review. In 1995 is men van start gegaan met slechts twee artikelen en inmiddels is ongeveer de helft van de beoogde 600 lemma's geschreven en aanklikbaar, van 'Abelard' tot 'Zeno's paradoxes'. Uniek is dat dit streven naar hoge kwaliteit gepaard gaat met een open en gratis structuur.

Dynamisch concept

SEP is opgezet volgens een concept dat een open en flexibele werkwijze garandeert. Dit concept wordt aangeduid als een dynamisch naslagwerk, *dynamic*

reference work (afgekort: DRW). Kenmerkend hiertoe is dat de auteurs toegang houden tot hun bijdragen en dat zij deze steeds kunnen corrigeren, aanvullen of anderszins bijwerken. Dit alles onder toezicht en in samenspraak met de rubrieksredactie.

Het systeem en de ondersteunende programmatuur zijn zodanig opgezet dat deze werkwijze met een minimum aan administratieve of redactionele overhead kan verlopen, mede natuurlijk vanwege de online toegang vanaf een werkplek waar dan ook. Anders dan bij een elektronisch tijdschrift, waarbij een ingezonden bijdrage op een gegeven moment echt afgesloten wordt, is de opzet bij de SEP dat het om een dynamisch concept gaat. Dit naslagwerk kan steeds bijgewerkt worden, naar aanleiding van nieuwe publicaties, discussies of zelfs met bijvoeging van links.

Eenmaal aangeleverd en na een redactioneel procédé geaccepteerd geldt de dynamische mogelijkheid van het actueel houden. De auteur houdt via een wachtwoord toegang tot het eigen artikel en kan rechtstreeks maar wel in overleg met de redactie bijstellingen maken; uiteraard behoort dit geen dagelijkse bezigheid

te zijn... Onder elk artikel staat de naam van de auteur vermeld met diens e-mailadres, zodat de gebruiker zo nodig actief in het DRW-proces kan stappen en de auteur kan uitnodigen tot bijstellen. Oudere versies van lemmata blijven gearchiveerd, onder meer voor het citeren.

Universiteit van Amsterdam

De formule van een open forum gaat gepaard met een vrije toegang voor de gebruiker. Via het centrale webadres komt men op de thuispagina. Het gehele bestand is viermaal opgeslagen op servers van universiteiten in diverse werelddelen, waaronder voor het Europese continent een server bij de Universiteit van Amsterdam. Met deze opzet kan de tussenkomst van een commerciële uitgever of distributeur vermeden worden.

Het moge duidelijk zijn dat de SEP in hoge mate afhankelijk is van auteurs die het idealistische concept onderschrijven en vervolgens vrijwillig een bijdrage leveren. Met de eveneens vrijwillige donatie, bedoeld om de infrastructuur van SEP in stand te houden, geeft de UKB te kennen dat ze dergelijke non-profit uitgaven waar mogelijk ondersteunt.

- Het centrale webadres van de Stanford Encyclopedia of Philosophy: plato.stanford.edu/
- Het adres van de server bij de Universiteit van Amsterdam: www.science.uva.nl/~seop/contents.html